Partij voor de Dieren

Aan:

Gemeente Woudenberg
College van burgemeester en wethouders
Leden van de Gemeenteraad
Postbus 16
3930 EA Woudenberg

Woudenberg, 19 mei 2021

Betreft: Vragen naar aanleiding luchtkwaliteit en SLA in Woudenberg

Geacht College van burgemeester en wethouders, geachte raadsleden,

Op 25 januari 2021 heeft het college op advies van de verantwoordelijke ambtenaren besloten het SLA niet te ondertekenen, ondanks herhaalde verzoeken van verontruste burgers m.b.t. de fijnstof problematiek dat wordt veroorzaakt door houtkachels in de woonwijken van de gemeente.

De gemeente voert daarvoor de volgende redenen aan:

- Lokaal kan er weinig tot geen invloed worden uitgeoefend op de oorzaken van luchtverontreiniging omdat;
    - de verkeersintensiteit vooral hoog is op provinciale wegen;
    - voor landbouw bovenlokale afspraken van belang zijn;
    - handhaving tegen houtstook nauwelijks mogelijk is;
    - de gemeente geen invloed kan uitoefenen op industrie en scheepvaart.
- Woudenberg aangesloten is bij het uitvoeringsprogramma Schone Lucht van de provincie Utrecht en de provincie het SLA wel heeft ondertekend en kennis en best practices deelt met de gemeenten.
- **De gevraagde uitvoeringsplannen en agenda's geen meerwaarde opleveren voor de** gemeente, en daarnaast capaciteit en geld kosten.

Op 16 februari 2021 heeft het RIVM echter de rekenmethode aangepast, en nu blijkt dat de uitstoot van fijnstof door houtkachels met 23% meer dan twee keer zo hoog is dan eerst gedacht en daarmee de grootste bron van fijnstof uitstoot. Volgens het RIVM is fijnstof altijd schadelijk en treden er bij overschrijding van de gestelde grenswaarden gezondheidseffecten op.

Fijnstof en ultrafijnstof zijn in Nederland volgens het RIVM verantwoordelijk voor ongeveer 18.000 doden per jaar, dat is bijna anderhalf keer het inwonertal van Woudenberg per jaar.
Het aantal mensen dat kampt met gezondheidsklachten door de fijnstof uitstoot van houtkachels is echter vele malen hoger. De fijnstof-uitstoot van een houtkachel staat ongeveer gelijk aan die van 25 draaiende diesel-vrachtwagens uit 2006, zonder roetfilter.

De kosten van gezondheidsschade door houtstook zijn torenhoog en worden afgewenteld op de medeburger. Volgens berekeningen van Stichting Houtrookvrij levert iedere houtstookinstallatie in **Nederland jaarlijks gemiddeld €3460 aan gezondheidsschade op, terwijl dit voor een personenauto gemiddeld €64 euro betreft; de gezondheidsschade is dus 50 keer hoger bij houtstook.**

Omdat de volksgezondheid in het geding is, is er voor de negatieve gevolgen van houtstook het afgelopen jaar ook veel aandacht geweest in de media. Gemeenten die het SLA hebben ondertekend, zoals de Gemeente Amersfoort Rotterdam en Amsterdam, zijn campagnes gestart om houtstook te ontmoedigen. Er worden door burgers proefprocessen gestart en de houtstookwijzer wordt steeds meer gebruikt als leidraad bij het beoordelen van overlast door houtstook.

De gemeente Woudenberg doet hier vooralsnog niet aan mee, terwijl de gemeente een wettelijke taak heeft op het gebied van volksgezondheid. Namelijk om een (integraal) gezondheidsbeleid te maken met als doel de gezondheid van inwoners te versterken.

Op 1 januari 2022 treed bovendien de omgevingswet in werking waardoor de verantwoordelijkheid in eerste instantie bij de gemeente ligt en pas daarna bij de provincie en het Rijk.

Wij constateren dan ook dat naar aanleiding van het advies van het College aan de raad van 25 januari 2021 (als bijlage bijgevoegd):

- Niet bekend is hoe de gemeente de regie neemt inzake het terugdringen van luchtverontreiniging in het algemeen en fijnstof door houtstook in het bijzonder.
- De gemeente geen budget beschikbaar wil stellen voor het SLA en de kosten van gezondheidsschade afwentelt op de individuele burger.
- De gemeente weinig tot geen moeite doet om de inwoners te informeren over de schadelijke effecten van houtstook.
- De gemeente geen regels opstelt t.a.v. houtkachels en geen aanpassingen doet aan het bestaande stookbeleid.
- De gemeente niet wil handhaven.
- De gemeente een passieve houding aanneemt als het gaat om de bescherming van de gezondheid van haar inwoners.

Partij voor de Dieren Woudenberg verzoekt de gemeente antwoord te geven op de volgende vragen:

Vraag 1
De gemeente is verantwoordelijk voor het milieubeheer en de kwaliteit van de lucht. Op welke manier wordt de luchtkwaliteit in de gemeente Woudenberg gemeten en geborgd, en kunnen burgers deze gegevens inzien?

Vraag 2
Is er bij het College hernieuwd inzicht gekomen n.a.v. de berichtgeving en rapporten van het RIVM van 26 februari 2021 waarin staat dat houtkachels met 23% verantwoordelijk zijn voor het grootste percentage van alle fijnstof uitstoot in Nederland?

De verkeersintensiteit op de provinciale wegen mag dan (nog) onder de provincie vallen, maar de fijnstof uitstoot van houtkachels valt onder de gemeente, en hier kan lokaal wel degelijk invloed op uitgeoefend worden.

Vraag 3
Is het college volledig op de hoogte van de desastreuze gevolgen voor de volksgezondheid in Woudenberg van houtstook en fijnstof? Op welke informatie baseert het college haar standpunt en kan zij dit delen met de inwoners van Woudenberg?

Vraag 4
Kan het college uitleggen waarom handhaving van regels t.a.v. houtstook nauwelijks mogelijk is of geen prioriteit heeft?

De Partij voor de Dieren Woudenberg verzoekt de gemeente Woudenberg de volgende maatregelen te nemen:

1. per direct het SLA te ondertekenen;
2. het stookbeleid van de gemeente zo aan te passen dat thuis stoken (hout/pellet kachel, vuurkorf, buitenkachel, barbecue) onder deze regelgeving valt;
3. een actief ontmoedigingsbeleid te voeren t.a.v. houtkachels, buitenkachels, vuurkorven en andere vormen van houtstook waarbij fijnstof vrijkomt;
4. actief voorlichting te geven over de gevaren van fijnstof door houtstook;
5. actief te handhaven als rookoverlast wordt geconstateerd buiten de woning;
6. te controleren of de schoorstenen van woningen en bijgebouwen voldoen aan het bouwbesluit: pas bij een afvoerhoogte van 2,5 maal gebouwhoogte is er sprake van een ongehinderde verspreiding van rook (zie hiervoor STAB Kennisdocument Houtstook, p. 77 t/m 89);
7. de stookwijzer als leidraad te gebruiken bij de beoordeling van overlast door houtstook.

Voorts zou de werkgroep graag horen hoe de gemeenteraad tegen deze problematiek aankijkt. Welke **standpunten nemen de fracties in ten aanzien van de gezondheidsrisico's van houtstook en het beleid** dat de gemeente Woudenberg voert?

In afwachting van uw reactie,

Hoogachtend,

Namens de werkgroep Partij voor de Dieren Woudenberg

[redacted]

Bijlagen

1. Collegeadvies 25 januari 2021
2. STAB Kennisdocument 2019

Contactgegevens Partij voor de Dieren Woudenberg

Email: woudenberg@partijvoordedieren.nl

[redacted]